

HIGIENOS INSTITUTO
Sveikatos stiprinimo centro
Visuomenės sveikatos stiprinimo skyrius

Savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikšmių planavimo analizė ir pasiūlymų gairės

Aida Laukaitienė

2024 m. gruodžio 2 d.
Vilnius

Bazinių VSP paslaugų 2024 m. VK reikšmių planas

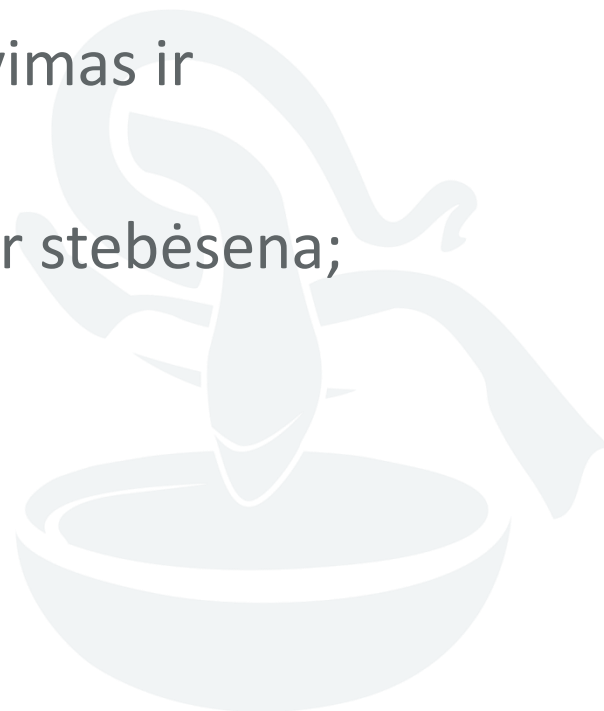
- Išanalizavus savivaldybių valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų (toliau – VSPF) vykdymo bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo 2024 m. planą (toliau – Planas), parengtą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-1154 (TAR, 2014-11-19, Nr. 17170, suvestinė redakcija nuo 2023-03-25) patvirtinto Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, planavimo, paskirstymo, naudojimo ir atsiskaitymo už ją tvarkos aprašo 8 punktu ir patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos funkcijų vykdymo priežiūros komisijos 2024 m. gegužės 7 d. protokolu Nr. LP-101, parengtos bazinių visuomenės sveikatos priežiūros (toliau – VSP) paslaugų vertinimo kriterijų (toliau – VK) planavimo 2025-2027 m. pasiūlymų gairės.

Bazinių VSP paslaugų 2024 m. plano struktūra

Iš viso suplanuota 24 bazinių VSP paslaugų 47 vertinimo kriterijų pusmetinės ir metinės reikšmės pagal 4 sritis:

1. Psichikos sveikatos stiprinimas;
2. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir stiprinimas ugdymo įstaigose;
3. Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną;
4. Kita.

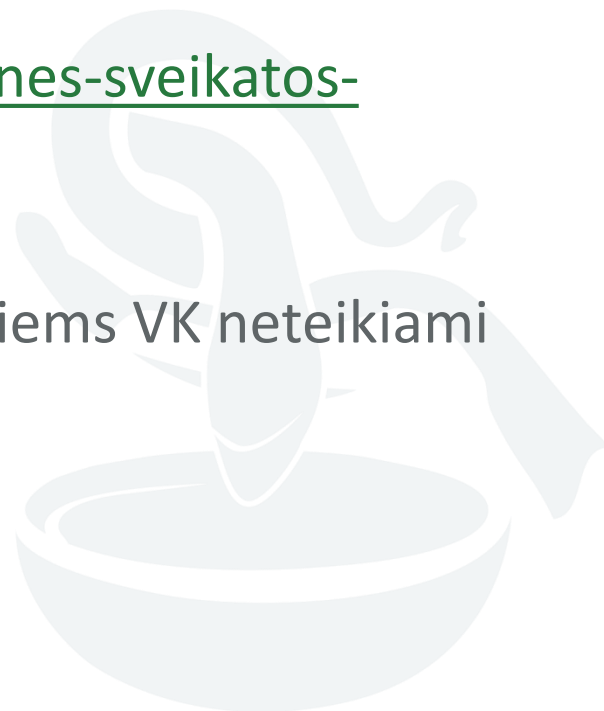

Psichikos sveikatos paslaugu VK reikšmių planavimas

- Psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos ir vetinimo kriterijai (1.1.1.1.- 1.1.8.1.) suplanuoti vadovaujantis SAM PS skyriaus parengtu Visuomenės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo rodiklių 2024 m. reikšmių nustatymo modeliu, nuoroda

<https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-prieziura/visuomenes-sveikatos-prieziura-savivaldybese/veikla/>

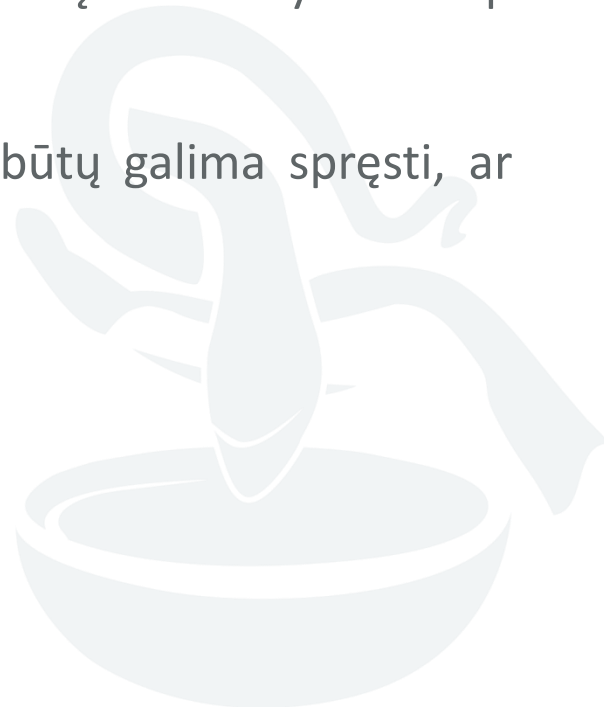
- Papildomai neanalizuoti ir pasiūlymai šioms VK neteikiami

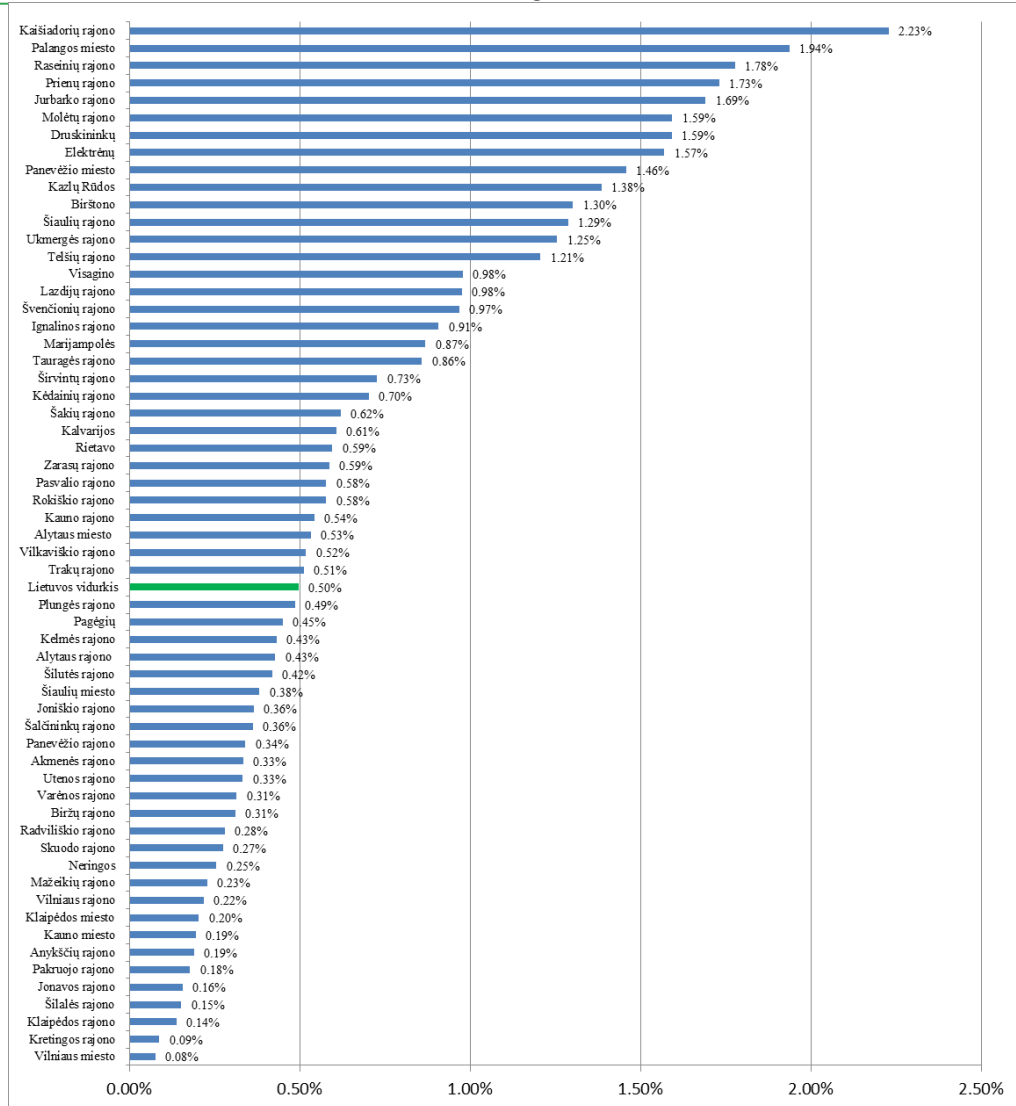
Bazinių VSP paslaugų 2024 m. VK reikšmių planavimo problematika

Išanalizavus 2024 m. bazinių VSP paslaugų suplanuotas VK reikšmes, pastebėta:

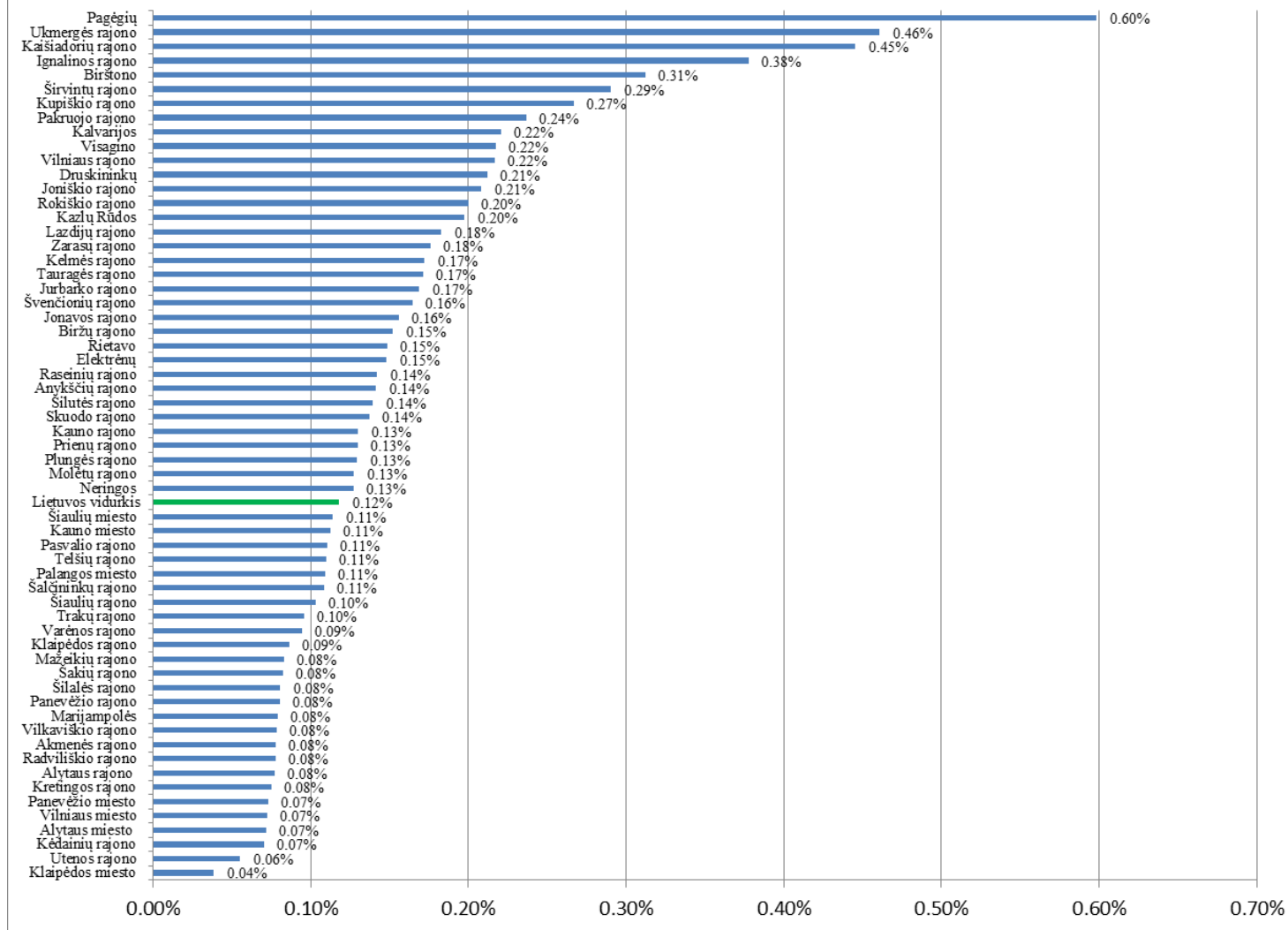
1. Nesant konkrečių rekomendacijų bazinių paslaugų VK reikšmėms ir jų planavimui, savivaldybių vykdomų bazinių VSP paslaugų VK reikšmės planuojamos netolygiai, stebimas didelis šių reikšmių išsibarstymas tarp savivaldybių.
2. Nėra atskaitos arba kriterijaus, kuo remiantis būtų galima spręsti, ar reikšmės tinkamai suplanuotos.

1 pavyzdys: 2024 m. suplanuota asmenų dalis proc., dalyvausiantys sužalojimų prevencijos užsiėmimuose pagal savivaldybes

2 pavyzdys: 2024 m. suplanuota asmenų, baigusių Sveikatos stiprinimo programą, dalis (proc.) pagal savivaldybes

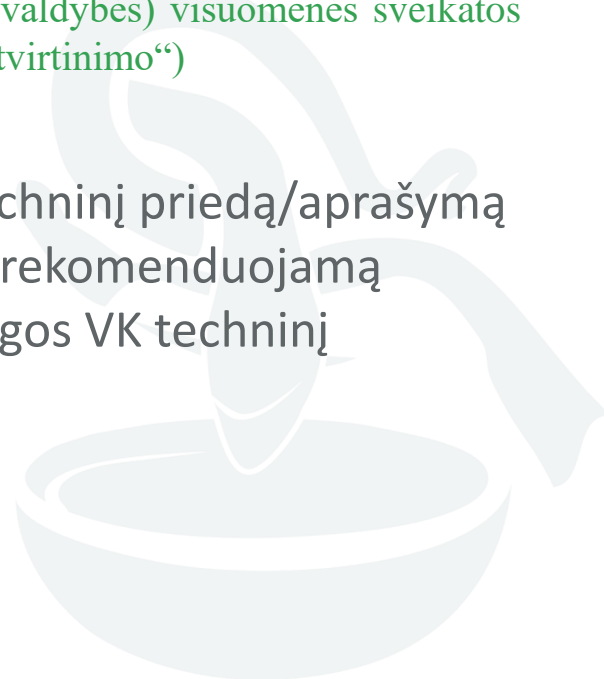

Bazinių VSP paslaugų VK reikšmių planavimo pasiūlymų gairės 2025 m.–2027 m.

- Bazinėms VSP paslaugoms vykdyti dotacija skiriama savivaldybėms pagal gyventojų skaičių, todėl ir vertinimo kriterijų, kuriuose numatomas dalyvių skaičius, reikšmes SVSB-ams siūloma planuoti atsižvelgiant į minimalią rekomenduojamą normą, kuri apskaičiuojama priklausomai nuo savivaldybės gyventojų skaičiaus.

(LR sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. V-932 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybės) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, poreikio apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“)

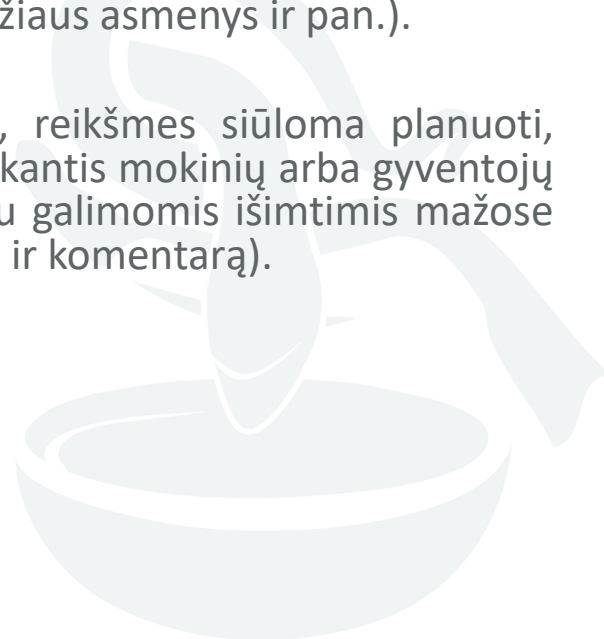
- Atsakingi už konkrečios bazinės paslaugos VK techninį priedą/aprašymą asmenys apskaičiuoja kiekvienam VK minimalią rekomenduojamą normą, kuri įrašoma į konkrečios bazinės paslaugos VK techninį priedą/aprašymą.

VK minimalios rekomenduojamos normos apskaičiavimas

- Minimali rekomenduojama norma apskaičiuojama, atsižvelgiant į savivaldybės dydį, priklausomai nuo savivaldybės gyventojų skaičiaus, išskiriant tris grupes:
  - savivaldybėms, kuriose yra iki 100 tūkst. gyventojų;
  - savivaldybėms, kuriose yra 100-199 tūkst. gyventojų;
  - savivaldybėms, turinčioms daugiau nei 200 tūkst. gyventojų.
- Apskaičiuojant minimalią rekomenduojamą normą, taip pat atsižvelgiama į praėjusių metų suplanuotas apimtis, suskaičiuojant **kiekvieno VK koeficientą** atskirai kiekvienai iš aukščiau pateiktų savivaldybių grupių, priklausomai nuo gyventojų skaičiaus ir VK tikslinės grupės (mokiniai, suaugę asmenys, vyresnio amžiaus asmenys ir pan.).
- VK, kuriose numatomas grupinių užsiėmimų skaičius, reikšmės siūloma planuoti, atsižvelgiant į tai, kad vienam grupiniam užsiėmimui tenkantis mokinių arba gyventojų skaičius būtų ne mažesnis nei 20 mokinių/gyventojų, su galimomis išimtimis mažose savivaldybėse (plane įrašant galimos išimties pagrindimą ir komentarą).

Rekomenduojamos minimalios normos 2025 m. VK Mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos užsiėmimuose, skaičius, skaičiavimo pavyzdys

Savivaldybė (100-199 tūkst. gyventojų)	Bendras mokinių skaičius savivaldybėje 2023-2024 m.	Suplanuotas mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos užsiėmimuose, skaičius (vnt.) 2024 m. Plane	Koeficientas	Minimali rekomenduojama norma 2025 m. Dalyvių skč.	Rekomenduojamas 2025 m. Užsiėmimų (grupinių) skč.
Kauno r. sav.	11371	5528	0,52	5884	294
Vilniaus r. sav.	13105	4000	0,52	6781	339
Šiaulių m. sav.	15126	8375	0,52	7827	391
Klaipėdos m. sav.	23986	15000	0,52	12411	621
Iš viso	63588	32903	0,52	32903	1645

Savivaldybė (>200 tūkst. gyventojų)	Bendras mokinių skaičius savivaldybėje 2023-2024 m.	Suplanuotas mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos užsiėmimuose, skaičius (vnt.) 2024 m. Plane	Koeficientas	Minimali rekomenduojama norma 2025 m. Dalyvių skč.	Rekomenduojamas 2025 m. Užsiėmimų (grupinių) skč.
Kauno m. sav.	41139	13000	0,27	11170	558
Vilniaus m. sav.	87770	22000	0,27	23830	1192
Iš viso	128909	35000	0,27	35000	1750

Bazinių VSP paslaugų 2024m. VK, kuriems 2025 m. papildomos normos nenustatomos

VK pavadinimas	Planuojama
Lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis sergančių mokinių, kuriems suteikta savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje, skaičius	Pagal poreikį
Sveikatos stiprinimo programos tėvams „Neįtikėtini metai“ vykdymas, Programą baigusią (apmokytą) dalyvių skaičius	Daugumoje sav. vykdoma iš ES projekto lėšų
Mokyklų, dalyvaujančių sveikatą stiprinančių ir aktyvių mokyklų tinkle, dalis	Pagal poreikį
Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu, skaičius	Rekomenduojamos minimalios normos tos pačios kaip ir 2024 m.
Visuomenės sveikatos stebėsenos tyrimo ataskaitų skaičius	1-2 per metus
Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimo kriterijai	Pagal poreikį
Sveikos gyvensenos viešinimas, informacijos pateikčių skaičius	Pagal poreikį

